

Föreningen Riksidrottens Vänner

Höstbulletin 2014

Har tjejerna en sportlig chans? • Idrottens organisation - dess styrka • "Mange" satte avtryck i idrottsforskningen • Dags för årsmöte • Allerts knep & knåp • RV gratulerar • Notiser

INNEHÅLL HÖSTBULLETTINEN 2014

Ordförandens inledning.....	3
Har tjejerna en sportslig chans?.....	5
Kallelse RV:s årsmöte 2014.....	8
Föredragningslista årsmöte.....	9
Verksamhetsberättelse RV.....	10
Resultaträkning.....	15
Balansräkning.....	16
Klura med Allert.....	17
Idrottens organisation - dess styrka!.....	20
”Mange” satte avtryck i idrottsforskningen.....	25
RV gratulerar.....	28
Notiser.....	29
Om föreningen RV.....	30

Bilder sid 1, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 29 Bildbyrån. Sid 27 Linus Hallgren, GIH.

Välkommen till RV:s årsmöte den 20 november!

Så är det dags igen - att ses en torsdagskväll i november, träffa vänner, mingla, lyssna på intressant föredrag, denna gång om *Idrottsrörelsen 2.0*, dela ut stipendier, årsmötesförhandlingarna och sedan avnjuta ärtsoppa och pannkakorna till mera prat och skratt med RV-vänner.

Platsen är som ifjol GIH, en trappa upp, och du hittar alla handlingar och annan information längre fram i denna Höstbulletin. Vi ses!

Idrottsrörelsen 2.0 - en vitaliserad idrottsrörelse inför framtiden - är rubriken på föredraget vid årsmötet.

Vad står 2.0 för - undrar kanske någon. Jag läste på i Wikipedia: ”Web 2.0, eller försvenskat webb 2.0, är ett samlingsbegrepp som myntades av Tim O'Reilly inför O'Reilly Medias konferens i oktober 2004 för nästa generation av webbtjänster och affärsmodeller på webben. Gemensamt för Web 2.0 är att användarna ska ha stora möjligheter till interaktivitet och samarbete.”

På Riksidrottsmötet (RIM) 2013 fick Riksidrottsstyrelsen i uppdrag att genomföra ett strategiarbete om svensk idrotts framtida förutsättningar och att redan till RIM maj 2015 presentera ett förslag på strategisk plan att möta framtidens utmaningar. Tillsammans med SF (användarna) är arbetet i full gång.

Hösten 2013 kom SISU Idrottsböcker ut med ett litet men mycket intressant häfte: *Framtidens idrottsförening - Vansinnigt viktiga vägval* - med uppmaningen: Sätt framtiden på dagordningen!

Häftet är en del i idéprojektet Framtidens IF som har 2025 som sin tidshorisont. Forskare, fokusgrupper, idrottsföreningar, arbetsgrupper har tillsammans med idéseminarier och forumteatrar formulerat för idrotten betydelsefulla och starka trender. Under arbetets gång har framförallt fyra metatrender identifierats. De är: 1. En ökad kommersialisering, 2. En ökad individualisering i kollektivet, 3. Ett ökat behov av att ses och synas och 4. En befolkningsammansättning i förändring. Det här är trender som självklart inte bara berör idrottsrörelsen utan hela samhället, bl a civilsamhället i vilken den ideella sektorn finns och i vilken idrottsrörelsen är en del.

Det blir intressant att se och höra vad vår nye idrottsminister Gabriel Wikström har för tankar om detta och hur han vill medverka till en stark idrottsrörelse även i det framtida samhället. *"Jag har höga förväntningar på att idrotten får en stark position i regeringsarbetet och den uppmärksamhet som idrotten förtjänar som samhällsbyggare"* säger Karin Matsson Weijber på RF:s hemsida.

Och i sin regeringsförklaring sa statsminister Stefan Löfven *"De ideella krafterna inom idrottsrörelsen och det breda föreningslivet gör ovärderliga insatser för att engagera och aktivera barn och unga. Därför ska barn och ungdomar få bättre möjligheter och lägre avgifter för att delta i idrott, friluftsverksamhet och kultur- och musikskola."*

Kom till årsmötet så får du höra mera om detta angelägna arbete - och diskutera och mingla med goda vänner!

Till sist

*Minns i november, den ljuva september,
den tid då äpplet faller moget.*

*Grå är november men ljus är september,
för den som bara väntar troget.*

Kerstin Rosén

Även i år blir det
ärtsoppa efter RV:s
årsmöte.

World Village of Women Sports.

Har tjejerna en sportslig chans?

- Jag vill också bli fotbollsproffs och spela i landslaget. Går inte det för att jag är tjej?

Det var först som förälder jag riktigt konfronterades med hur olika idrottens villkor ser ut för tjejer och killar. För min fotbollsspelande dotter blev det tydligt redan vid 10-års ålder när hon insåg att den två år yngre brorsans framtid inte bara fanns i drömmarna utan även på TV och i tidningarna, och det dagligen. En kvinnlig motsvarighet till Zlatan sågs inte till, och i landslaget spelade ju bara killar, eller?

Det är ett antal år sedan frågan ställdes. Fotbollen har bytts mot basketbollen och efter EM på hemmaplan förra sommaren så vet de flesta att Sverige har två framstående landslag i fotboll, ett herr- och ett damlag. Men, visst hade jag önskat att frågan aldrig hade ställts och att drömmar inte begränsas på grund av kön.

Det är drygt 30 år sedan idrottsrörelsen antog sin första jämställdhetsplan, men statistiken talar fortfarande sitt tydliga språk. Idrotten är inte jämställd. Antalet tjejer och killar som utövar idrott i ungdomsålder är hyfsat jämt fördelat, 40-60 procent, men bland tränare och ledare är bilden skev. På Riksidrottsgymsnasierna är 90 procent av tränarna män, på landslagnivå är det något bättre, 20 procent av tränarna är kvinnor.

Jag slås så ofta av hur många som upplever att idrottens villkor är lika för tjejer och killar. Det är först när vi låter statistiken tala sitt tydliga språk som diskussionen tar fart. Medias spegling och rapportering, träningsmetoder, idrottsmedicinsk behandling, sportkedjornas utbud, halltider, tränarstatus ... Första steget mot en mer jämställd idrott, där män och kvinnor har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter, är att

öka kunskapen om hur det faktiskt ser ut. Debatt och ökad kunskap behövs men inte baserad på känslor utan på fakta.

Därför engagerade jag mig i WorldVillage of Women Sports (WVWS), en satsning som initierades och drevs fram till årsskiftet 2013-2014 i Malmö. WVWS arbetade med jämställdhetsfrågor på ett nytt sätt. Här sattes fokus på möjligheterna, inte problemen. Modellen för samverkan mellan idrotten, akademien och näringslivet var ovanlig och spännande. Visionen var att bidra till en framtid där kvinnor och män, pojkar och flickor fick samma möjligheter och förutsättningar att uppleva idrott – som motion, för den rena glädjen att röra sig, eller som prestationsinriktad elitidrott med drömmar om landslag och OS-medaljer.

WVWS ville genom ökad kunskap diskutera idrottens villkor och bidra till förändring. WVWS var både en stiftelse och ett forsknings- och utvecklingscenter. Under åren initierades och finansierades ett antal forskningsprojekt och den fysiska platsen i Malmö projekterades. Ett vetenskapligt råd och resurser till forskning och utvecklingsprojekt var basen. Den nyss avlidne, högt aktade och mycket uppskattade professor Bengt Saltin var en stark kraft i satsningen och var den som lade grunden för det vetenskapliga programmet och såg till att det vetenskapliga rådet bestod av välkända och erfarna internationella forskare. Syftet var att genom ökad kunskap förbättra och utveckla träningsmetoder, skadeprevention, ledarutbildning, utrustning och materialutveckling. Här skulle det finnas lokaler för utbildning, träning, tester, rehabilitering och vård sida vid sida med kommersiella aktörer, lokaler och bostäder.

WorldVillage of Women Sports har i samarbete med SISU Idrottsböcker tagit fram en kunskapssamling om kvinnors idrottande. Den finns på www.sisuidrottsbocker.se.

Malmö högskolas idrottsvetenskap med cirka 700 elever och 50 anställda var en viktig konceptuell partner och en av de viktigaste hyresgästerna för World Village of Women Sports (WVWS). Efter en lång upphandlingsprocess beslutade dock högskolan att den idrottsvetenskapliga institutionen inte skulle flytta till WVWS vilket innebar att satsningen på WVWS lades ner i slutet av december 2013. Visionen om World Village of Women Sports fick inte förverkligas. Faktum kvarstår dock att idrott till stor del är uppbyggd kring mäns villkor. Detta återspeglas i såväl snedfördelning av resurser som ett betydande forskningsgap. Initiativet till och resultatet av WVWS har visat vägen. Förutsättningarna för förändring är kunskap och samverkan. Utifrån de nationella och internationella perspektiv där jag dagligen verkar är det angeläget att denna viktiga satsning fortsätter. Kanske tar någon vid där WVWS slutade och satsningen kan realiseras någon annanstans i världen. Behovet finns så också möjligheterna.

Malin Eggertz Forsmark
Fd VD World Village of Women Sports, ordförande Svenska Gymnastikförbundet,
vice ordförande Europeiska Gymnastikförbundet

Kallelse och inbjudan till årsmöte med Riksidrottens Vänner 20 november 2014

Föreningen Riksidrottens Vänner har nu verkat i 98 år (1916–2014) och håller årsmöte torsdagen den 20 november på Gymnastik- och Idrottshögskolan, GIH, Lidingövägen 1 i Stockholm.

Program

- Kl 16.00 Samling och mingel med lätt förtäring
- 16.30 Inspirationsföredrag - Birgitta Ljung, GS för RF och SISU Idrottsutbildarna: "Idrottsrörelsen 2.0 - en vitaliserad idrottsrörelse för framtiden"
- Stipendieutdelning och årsmötesförhandlingar
- 18.30 Middag - vi fortsätter traditionen med ärtsoppa och punsch och pannkaka
Avslutning när du själv bestämmer.

Anmälan

Anmäl dig före den 17 november genom att sända in måltidsavgiften, 150 kronor, till RV:s plusgirokonto 15 44 80-8. Kom ihåg att skriva ditt namn på inbetalningen. För dig som kommer långväga ifrån (utanför Stockholms län) subventionerar RV måltiden. Du betalar endast 75 kronor. Anmälan enligt ovan.

Så här kommer du till GIH

Från T-centralen, tag t-banan röd linje 14 mot Mörby Centrum, avstigning vid Stadion. Följ skyltarna mot Stadion, Idrottshögskolan. När du kommit upp på gatan fortsätter du rakt fram till korsningen Valhallavägen/Lidingövägen (trafikljus). Gå över gatan, sväng sedan höger och fortsätt utmed Stadionbyggnaden på Lidingövägen tills du kommer fram till "Klocktornet" på Stadion. Följ skylten mot Idrottshögskolan och fortsätt uppför backen. Rakt fram är GIH:s huvudbyggnad med reception.

Parkeringsplatser (avgiftsbelagda) finns i närheten av GIH t ex utanför Idrottens Hus, Fiskartorpssvägen 15. Ett fåtal platser finns även utanför GIH. För att stå där måste man ha ett tillståndsbrev (kan beställas vid anmälan) och även betala parkeringsavgift.

Förslag till FÖREDRAGSORDNING

**vid Föreningen Riksidrottens Vänners årsmöte,
torsdagen den 20 november 2014**

Plats och tid: Gymnastik- och Idrottshögskolan, GIH, Lidingövägen 1
i Stockholm, med start kl 16.00.

1. Öppnande och parentation
2. Föreslag till föredragsordning
3. Frågan om mötets behöriga utlysande
4. Nya medlemmar hälsas välkomna
5. Val av ordförande för mötet
6. Val av sekreterare för mötet
7. Val av två (2) personer att jämte mötesordförande justera protokollet
8. Verksamhetsberättelse för 2013-2014
9. Ekonomisk redogörelse för 2013-2014
10. Revisorernas berättelse
11. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
12. Behandling av förslag som väckts av styrelsen, eller som till styrelsen inlämnats inom laga tid (senast en vecka före årsmötet)
 - a. Fastställande av medlemsavgift för det kommande verksamhetsåret
 - b. Eventuellt stadgeförslag
13. Val av styrelse
14. Val av revisor och en ersättare
15. Val av valberedning
16. Årsmötets avslutning

Ta med Höstbulletinen 2014, där årsmöteshandlingarna återfinns.

Verksamhetsberättelse för Föreningen Riksidrottens Vänner, 98:e verksamhetsåret 2013-2014

Styrelsen vill härmed lämna sin berättelse över verksamhetsåret 2013-2014.

Kontakterna med medlemmarna är den viktigaste uppgiften för styrelsen. Under året har styrelsen ytterligare försökt förbättra kommunikationen med medlemmarna vilket är kittet i vår verksamhet. Vi har fortsatt arbeta efter en fastlagd kommunikationsplan som i huvudsak bygger på tre delar. Hemsidan som vi försöker ständigt ha aktuell, tidningen Bulletinen som kommer ut tre gånger per år samt ett återkommande nyhetsbrev med aktualiteter. Styrelsen har löpande påmint medlemmarna om e-postadresser. Detta underlättar och förbilligar kommunikationen. Drygt 200 av föreningens medlemmar har lämnat in sina e-postadresser och får därmed del av det återkommande nyhetsbrevet. Även under detta år har Marie Louise Bergh haft styrelsens uppdrag att svara för det operativa arbetet med hemsidan, nyhetsbrevet samt tidningen Bulletinen.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret haft sju protokollförda sammanträden. Framför allt har vi arbetat med frågor som rör medlemskapet såsom nyrekrytering, kriterier för inval samt uppdatering av föreningens medlemsmatrikel. Att alltid hålla matrikeln aktuell är en riktig utmaning.

När det gäller övrig verksamhet kan noteras att vi under augusti 2013 genomförde ett mycket lyckat nordiskt Idrottsledarveteranmöte i Göteborg. Mötet samlade 130 deltagare från Norge, Danmark, Finland och Sverige. Vi rapporterade från detta möte tidigare i höstbulletinen 2013 men aktiviteten tillhör detta verksamhetsår.

Nordiska ordförandemötet genomfördes traditionellt den 1-2 april 2014 i Stockholm. Här möts de nordiska ordförandena året mellan de stora idrottsledarveteranmötena. Sverige har hittills alltid varit värd för dessa ordförandemöten men nu beslutades att det land som står värd för det kommande idrottsledarveteranmötet även ska stå värd för dessa ordförandemöten. Vid årets ordförandemöte behandlades framför allt medlemskapet och hur vi ser på detta i våra olika länder. Ett annat ämne var Framtidens idrottsförening.

Styrelsen har också under året genom hemsidan och i Bulletinen presenterat RV-profiler vilka varit Ann-Katrin Olsson, Anders Borgström, Lotta Falkenbäck, Anders Björhammar, Christina Liffner, Airi Rovio-Johansson, Rune Lidholm samt Kajsa Murmark.

Styrelsen har även detta år försökt utveckla verksamheter bland annat genom kamratträffar. Fortfarande är det ganska trögt att få medlemmar att komma till dessa träffar men det går ändå framåt. Guldklubben i Skåne och RV-medlemmar genomförde en mycket uppskattad aktivitet den 5 maj i Malmö.

Styrelsen provade också att tillsammans med SISU idrottsutbildarna genomföra en seminarierie i intressanta och aktuella ämnen. Första mötet hade rubriken "Idrottsrörelsen i nutiden och framtiden" och den påföljande träffen skulle handla om "Föreningen i nutiden och framtiden". Tyvärr fick seminarierien ställas in på grund av för få anmälningar.

Matrikelansvarig har under året varit Lars Olof Rydh och det är till honom man som medlem vänder sig om man har adressändringar, telefonändringar eller vill uppge sin e-postadress.

Föreningens ekonomi är fortsatt god framför allt genom att vi har ett större aktieinnehav som förvaltats väl. Detta innebär att styrelsen inte heller detta år har några planer på att ändra medlemsavgiften som för närvarande är 100 kronor per år.

Stipendieutdelning 2013

I anslutning till årsmötet 2013 förrättades utdelning av stipendier till nedanstående personer.

RV-stipendiet 2013

tilldelades Kristina Olinder, känd som Dopingkommissionens kunniga ordförande under många år tillika vice ordförande i Riksidrottsstyrelsen. Stipendiesumman 25 000 kronor ska enligt statuterna skänkas vidare till ett ändamål som stipendiaten bestämmer. Kristina valde att använda pengarna till följande: *"Som uppmuntran till RF:s Antidopinggrupp och för att förstärka det internationella perspektivet i antidoping-arbetet ska gåvan användas för vidareutbildning och internationellt utbyte för personalgruppen."*

Torsten Tegnér-stipendiet

tilldelades norrmannen Tom A. Schanke. Stipendiet är på 15 000 kronor. Tom är en utomordentlig aktiv idrottshistoriker, idrottsarrangör och författare. Han har som redaktör publicerat ett imponerande norskt idrotlexikon.

Sven Thofelt-stipendiet

tilldelades Andreas Georgsson. Andreas är koordinator för ungdomsfotbollen i Malmö FF.

Gösta Gärdins Ungdomsfond

tilldelades Bea Wiker. Bea är bandyspelare från Sandviken och hon deltog vid stipendieutdelningen.

Olga och Gösta Olanders Minnesfond

tilldelades Peppe Femling, Östersund, och Frida Lund, Skanör. Peppe är skidskytte och Frida handikappidrott bordtennis.

Bo Ekelund-stipendiet

tilldelades Elisabeth Östberg, Göteborg, som haft en framgångsrik aktiv karriär, svensk mästarinna på 400 och 800m, är ledare och tränare i GKIK och aktiv i Friidrottens Tränarförening.

Årsmötet 2013

Tradition och trivsam samvaro präglade RV:s årsmöte. Ett femtiotal medlemmar och gäster från våra nordiska vänner samlades på Gymnastik- och Idrottshögskolan (GIH) i Stockholm torsdagen den 21 november. Detta var RV:s 97 årsmöte nu närmar vi oss snart 100 år.

Ett skäl till att styrelsen valt att lägga årsmötet till GIH var att denna anrika idrottens högskola firade sitt 200 årsjubileum. Med det är GIH den nu äldsta i verksamhet fungerande idrottshögskolan i hela världen. Nu präglas miljön på högskolan av moderna lokaler och av lärare och forskare som med stor entusiasm ser framtiden an för idrotten och för sina studenter. 2012 invigdes en tillbyggnad på 4 000 kvm ritad av Gert Wingårdhs arkitektkontor som elegant knutit samman det nya med den gamla klassiska byggnaden från 1940-talet.

Gamla RV-vänner minglade en halvtimme före årsmötet och sedan samlades alla i den hörsal där GCI/GIH- studenter lyssnat till välkända professorers utläggningar om lärben och syreupptagning. Nu hälsades vi välkomna av Suzanne Lundvall, välkänd profil i lärarkollegiet och numera även RS-ledamot. Suzanne berättade initierat och entusiastiskt om GIH:s utveckling och om hur RF spelat en viktig roll på vägen mot en självständig högskola.

Val av styrelse, revisorer och valberedning

Styrelse

Årsmötet utsåg till styrelseledamöter:

Ordförande Kerstin Rosén	omval 1 år
Sekreterare Torsten Friberg	omval 2 år
Stipendieansvarig Nils-Rune Nilsson	omval 2 år

Noterades att Anders Lundin, Bengt Carlsson samt Böret Karman Pallin är valda till och med 2014.

Revisorer

Årsmötet utsåg till revisorer:

Peter Ek	nyval 1 år
Rune Lidholm	omval 1 år (ersättare)

Valberedning

Årsmötet utsåg till valberedning:

Bengt Sevelius	omval 1 år (sammankallande)
Annika Wahlberg	omval 1 år
Bo Hansson	omval 1 år

Slutord

Styrelsen för Föreningen Riksidrottens Vänner (RV) har under året fortsatt med sina ambitioner att försöka få till flera tillfällen för medlemmarna att träffas än bara årsmötet och detta i form av kamratträffar. Vi är övertygade om att det finns ett intresse för detta. Inte minst visade det sig att flera medlemmar kom till det nordiska Idrottsledarveteranmötet i Göteborg i augusti 2013. Tyvärr har ett par av de planerade kamratträffarna fått ställas in men nya försök kommer att göras.

Styrelsen hoppas att medlemmarna märkt att kommunikationsaktiviteterna ökat under året. Fler informationer och nyheter på hemsidan. En modernisering av tidningen "Bullen" samt ett nyhetsbrev som kommer ut ett antal gånger per år. Vi ser gärna att medlemmarna uppmärksammar oss på aktiviteter som kan vara intressanta och tillskriver oss om detta. Vi har vid några tillfällen också uppmanat om att inkomma med förslag till artiklar i Bulletinen.

Vi i styrelsen tackar för förtroendet att under verksamhetsåret 2013-2014 fått leda föreningens arbete och åtagande, det har varit inspirerande och intressant.

Stockholm i november 2014

Kerstin Rosén
ordförande

Anders Lundin
vice ordförande

Bengt Carlsson
skattemästare

Böret Karman Pallin
klubbmästare

Nils-Rune Nilsson
stipendieansvarig

Torsten Friberg
sekreterare

Lars Olof Rydh
matrikelansvarig (adjungerad i styrelsen)

Nya medlemmar invalda i RV 2014

Bengt Andersson, Falkenberg, Tore Brännlund, Umeå, Ewa Eliasson, Malmö, Jan Engström, Västerås, Lars Hansell, Skogås, Roger Johansson, Partille, Thomas Karlsson, Vaxholm, Anita Kjellander, Höllviken, Karin Lundgren, Göteborg, Inger Nilsson, Umeå, Toralf Nilsson, Danderyd, Håkan Nyberg, Årsta, Liselott Ohlsson, Nynäshamn, Inger Steen, Nacka, Håkan Sundström, Hägersten.

Föreningen Riksidrottens Vänner

Org.nr 802002-8141

	2013 07 01	2012 07 01
Resultaträkning	2014 06 30	2013 06 30
Intäkter		
Medlemsavgifter	33 900	28 750
Gåvor och bidrag	150 000	50 000
Övriga intäkter	163 026	7 300
Summa intäkter	346 926	86 050
Kostnader		
Verksamhetskostnader	-384 698	-148 755
Lämnade stipendier	-30 000	-25 000
Övriga externa kostnader	-80 800	-58 174
Personalkostnader	-	-3 253
Summa kostnader	-495 498	-235 182
Verksamhetens över-/underskott	-148 572	-149 132
Finansiella intäkter	246 171	233 930
Finansiella kostnader	-174	-
Över-/underskott efter finansiella poster	97 425	84 798
Skatt	-63 028	-50 694
Årets över-/underskott	34 397	34 104

Föreningen Riksidrottens Vänner

Org.nr 802002-8141

Balansräkning

2014 06 30 2013 06 30

Tillgångar

Varulager	-	-
Övriga fordringar	120 265	92 579
Finansiella placeringar	2 573 710	2 560 065
Kassa och bank	328 164	383 194
Summa tillgångar	3 022 139	3 035 838

Eget kapital

Balanserat över-/underskott	2 285 779	2 251 675
Årets över-/underskott	34 397	34 104
Summa eget kapital	2 320 176	2 285 779

Skulder

Fondmedel RF	434 484	436 863
Leverantörsskulder	32 903	45 503
Skatteskulder	109 705	45 485
Övriga skulder	124 872	222 208
Summa skulder	701 964	750 059

Summa eget kapital och skulder

3 022 139 3 035 838

Klura med Allert

Idrottsarenor i Sverige – vilken ort?

Lars Allert bjuder på nya idrottsfrågor. Denna gång gäller det att lista ut vilken idrottsarena som ligger i vilken ort. De rätta svaren hittar du på sid 18-19.

1. Sveriges enda skidtunnel

1 Torsby

X Botkyrka (Lida)

2 Falun

2. Paradiskullen

1 Strömsund

X Örnsköldsvik

2 Gällivare

3. Isaberg

1 Gislaved

X Jönköping

2 Nässjö

4. Arcushallen

1 Borlänge

X Karlskrona

2 Luleå

5. Kinnekulle Ring

1 Götene

X Mariestad

2 Falkenberg

Rätta svaren om idrottsanläggningar

Fråga 1 - Torsby

Invigdes 16 juni 2006. Längd 1287 m.

Den har en halvcirkelform med en invändig diameter om åtta meter och en takhöjd av fyra meter. Här finner du två klassiska spår och två skatebanor.

Den totala stigningen vid åkning ett varv är ca 25 meter. I skidtunnelns arenadel finns också en inomhushall för skidskytte.

Företaget NCC var totalentreprenör och den totala byggkostnaden uppgick till 61,2 miljoner kronor.

Fråga 2 - Örnsköldsvik

Första hoppbacken vid Paradiskullen byggdes 1910.

Den största backen, K90, syns från stadens centrum, medan de mindre träningsbackarna ligger lite högre upp på Varvsberget. Förutom K90-backen finns K10, K20, K35 och K55. Alla backarna är plastbelagda och kan användas sommar såväl som vinter. Invigdes 1961. Renoverad 1992/92 och 2005. Ägare är IF Friska Viljor. Officiellt backrekord tillhör Lauri

Asikainen från Finland. Han hoppade 102,0 meter 3 februari 2007. Backrekordet på plast sattes av finländaren Anssi Koivuranta 29 augusti 2010 då han hoppade 104,5 meter i en tävling i FIS-cupen.

Fråga 3 - Gislaved

Efter att det 1915 upprättats en teckningslista för bidrag till uppförande av utsiktstorn bildades 1919 den ekonomiska föreningen Isabergs

Turistförening u.p.a. Föreningen arrenderade på 49 år dels ett markområde

på toppen av berget och dels det område där hoppbacken stod. År 1919

påbörjades anläggningen av vägen upp till toppen. Utsiktstornet och

hoppbacken blev färdiga året därpå. Isaberg är idag södra Sveriges största skidanläggning. 10 pister. 8 liftar (bl a en 6-stols och en 4-stols). Strax före

jul 1968 var den första liften klar att användas.

Fråga 4 - Luleå

Invigdes 1986.

Arcushallen har varit värd för Melodifestivalen 2003, haft matcher i hallsvenskan (fotboll) under 1980- och 90-talen. De svenska långfilmerna Pistvakt och Hundtricket har blivit inspelade i hallen.

Hallens storlek 12 000 m², takhöjd 18 m, max antal personer i hallen 10 800. Innerbanan för friidrott är 351,67 meter.

Fråga 5 - Götene

Banan ligger strax utanför kommunens centralort i ett gammalt dagbrott där man förr utvann skifferolja från den röda skiffer som är vanlig i området.

År 1969 byggdes motorbanan på privat initiativ av disponent Håkan Knutsson. På hösten samma år invigdes en bana som möjliggjorde körning på halt underlag året om. Formel 2 kördes på banan 1973, vann gjorde Jochen Mass. Sedan 2011 drivs arenan som ett aktiebolag. Varje år körs ett antal tävlingar i banracing och rallycross.

Idrottens organisation – dess styrka!

När Riksidrottsförbundet fyllde 25 år, det vill säga år 1928, utgavs som traditionen bjuder en jubileumsskrift. Skriftens innehåll, som än idag med nöje kan studeras kröntes av ett förord. Ett förord som inte ens historieprofessorer med säkerhet kan säga vem som var upphovsman till. Var det självaste RF-ordföranden kronprins Gustaf Adolf, eller kan det ha varit dåvarande ordföranden i RF:s överstyrelse Sigfrid Edström.

Oavsett vem av dem som skrev dessa rader är det min mening att bättre rader om svensk idrott, i sådan komprimerad form, har inte någon sedan dess överträffat. (Läs gärna förordet i dess helhet i slutet av denna korta artikel.)

”Idrotten måste vara klokt organiserad. Utan organisation och målmedveten, osjälvisk ledning komma vi ingen vart. Men organisationen är till för idrottens skull, aldrig tvärt om.”

Att idrotten måste vara klokt organiserad gäller än idag. Kanske i än högre utsträckning än 1928. Jag hävdar att just idrottens organisation är dess styrka. Men organisationen måste bestå av osjälvisk ledning och framförallt i grunden betjäna det ideella ändamål som utgörs av idrottens idé. Idrotten i sig är långt mycket viktigare än att bara vinna SM-, VM eller OS-guld! Självklart är drivkraften i all idrott att vinna i de tävlingar deltagandet sker. Utan tävlingsmoment kan ingen idrott leva, men det gäller att hålla måtta, och inte förlora de proportioner som finns.

Den svenska idrottsrörelsen bygger i grunden på att människor frivilligt sammansluter sig med varandra för idrottsliga syften. En frihet som dessutom är grundlagsfäst i vår regeringsform (föreningsfriheten). Genom att komma överens om hur idrottsföreningen ska drivas har medlemmarna slutit ett avtal. Idrottsföreningen är således i grunden en sammanslutning av medlemmar med en avtalad verksamhet för medlemmarna. Inga andra än medlemmarna bestämmer över föreningen, men medlemskapet förpliktar också medlemmarna att delta i beslutsfattandet, och inte ligga kvar på sofflocket! I den bästa av världar har vi engagerade och delaktiga medlemmar som ser till att idrottsföreningen fungerar som den är tänkt. Men, är det så i dag i våra idrottsföreningar?

Tävling - en del av idrotten.

Engagerade medlemmar likaså.

Idrottsföreningarna i sin tur är medlemmar i de specialidrottsförbund (SF) som finns för olika idrotter. Exempelvis är Svenska Ishockeyförbundet en sammanslutning av ishockeyföreningar runt om i hela vårt land, med verksamhet för barn, ungdom, bredd och elit. Det är ishockeyföreningarna tillsammans som är Svenska Ishockeyförbundet och därmed de som bestämmer hur det ska vara inom svensk ishockey. Men, är det så inom vår ishockeyrörelse?

Idag har vi 70 olika SF inom RF, och det är SF tillsammans som ytterst bestämmer hur det ska vara inom svensk idrott. RF är den samlande organisationen för hela den organiserade svenska idrottsrörelsen och omfattar, förutom de 70 medlemsförbunden med sina sammantaget över 20 000 medlemsföreningarna, över tre miljoner individuella föreningsmedlemmar. Tillsammans utgör idrottsrörelsen en gemensam kraft i det svenska samhället som kan göra skillnad. Men gör vi det?

Vem är det som bestämmer inom den svenska hockeyrörelsen, frågar sig artikelförfattaren.

Men, inte nog med detta. Flertalet av de 70 medlemsförbunden är i sin tur medlemmar i internationella idrottsorganisationer. Svenska Fotbollförbundet tillsammans med över 200 andra nationella fotbollförbund konstituerar det internationella fotbollförbundet FIFA. En kraftfull världsorganisation som genom sin ställning kan påverka till och med regeringar att vidta åtgärder beträffande korrumperade nationsförbund för att deras nationslag ska få delta i mästerskap. Men styrs FIFA i sig i alla delar av demokratiska principer?

Flertalet SF organiserar också vad som kallas olympiska idrotter vilket ger möjlighet att vart fjärde år delta i olympiska spel (sommar- respektive vinterspel). Dessa olympiska lekar organiseras ytterst av Internationella Olympiska Kommittén, som idag kanske är den mäktigaste av idrottens alla organisationer. Fast IOK är kanske inte "idrottens organisation", eftersom världens mäktigaste idrottsorganisation är en sammanslutning av högst 115 särskilt utsedda fysiska personer.

Tänk om idrottens alla organisationer fungerade på ett oförvitligt sätt utifrån en demokratisk grund. Tänk om IOK vore en demokratisk organisation för världens idrott, gärna med en FN-stämpel och med mottot – Make sport not war!

IOK är en sammanslutning av personer. Här ordföranden Tomas Bach.

Tänk vilken kraft idrotten då skulle utgöra för att bygga broar mellan människor oavsett religion, etniskt ursprung, kön eller sexuell läggning. Tänk vilken skillnad idrottens organisation då skulle kunna medverka till i det lilla och det stora!

Christer Pallin

Chefsjurist; Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna

IDROTT ÄT ALLA

är idrottsrörelsens mål

Då kroppen utvecklas och bibehålles sund, skapas bättre förutsättningar för individen att väl fylla sitt levnadskall. Känslan av kroppslig kraft och välbefinnande höjer livsmod och arbetslust. Men idrotten får ej bli självändamål.

Utövat av idrott är frivilligt. Vi bedriva kroppsovningar för nyttan och för nöjet. Låt oss därför bibehålla dess amatörkarakter.

Ingen blir en sämre människa blott därför att han idkar idrotten som yrke. Men önskvärt är utan tvivel, att yrkesmännens antal hålles så lågt som möjligt. Eljest förryckes lätt hela idrottens ide. Förvärvsbegäret undantränger idealiteten.

Tävlingslust bottenar i en sund vilja till utveckling, till högsta samling av kroppens och själens krafter. Utan tävlingsmomentet kan ingen idrott leva, ty tävling skapar föregångsmän, den eggar fantasien, den verkar smittande på utomstående. Men det gäller att hålla mått! Ty tävlingssinnet kan också lätt få en bismak av egoism av hänsynslöshet av sensationshunger.

Omutlig rättvisa och fullkomlig ridderlighet måste, vad det än kostar, vara oskiljaktigt sammanvuxna med idrottens väsen. Vid tävlingar gäller detta såväl deltagare och domare som åskådare och dem, som med det skrivna ordet berömma eller klandra. Den bäste skall segra och därmed nog. Segraren tage segern med värdighet, den besegrade sitt nedertag likaså. Åskådare och granskare vare rättvisa och högsinta. Må ingen förlora självbehärskningen, detta den personliga kulturens kännetecken.

Vi göra rätt i att tilljubla de våra, då de vunnit i mellanfolklig tävling. Uteblivna framgångar böra blott spora till nya ansträngningar. Idrottslig chauvinism är ej bättre än annan chauvinism. Må vi icke tappa sinnet för proportioner. Internationella segrar betyda i längden ej så mycket som man kanske tycker vid första påseendet. Låt oss taga framgångar och motgångar med sans och mått.

Idrotten måste vara klokt organiserad. Utan organisation och målmedveten, osjälvisk ledning komma vi ingen vart. Men organisationen är till för idrottens skull, aldrig tvärt om. Låt den svenska idrottsrörelsen — som den stora folk rörelse den är — utveckla sig i största möjliga frihet och under bibehållande av sin svenska särprägel. Dess mål är att giva hälsa och glädje åt alla, män som kvinnor, oberoende av samhällsställning och åsikter.

Må svensk idrott alltid kännetecknas av ridderlighetens adelsmärke. Må idrottsfolket hylla sund livsglädje inom ramen av god ordning och personlig hyfsning. Varje enskild idrottsman har ansvar för idrottens goda anseende. Då skall vår idrottsrörelse, sedan den nu trampat ut barnskorna, kunna rätt fylla sin viktiga uppgift i det svenska samhällets tjänst.

H:K:H Kronprins Gustaf Adolf

*Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas Riksförbunds
ordförande sedan 1904*

(Förordet till RF:s jubileumsskrift 1928)

Lars-Magnus Engström (t h) och Artur Forsberg vid RV:s årsmöte 2012.

”Mange” satte avtryck i idrottsforskningen

Lars-Magnus Engström – Mange kallad – gick bort den 2 januari i år. En månad tidigare firade han sin 75 årsdag. På pappret, som Mange skulle ha sagt, var han alltså pensionär sedan många år, men i realiteten var han fortfarande forskningsaktiv. Som professor emeritus hade han en rad uppdrag; han var sakkunnig vid tjänstetillsättningar, deltog i uppbyggnaden av en seminarieverksamhet vid Malmö högskola, var ledamot i GIH:s forsknings- och forskarutbildningsnämnd, handledde doktorander och dessutom ägnade han sig åt vetenskapligt skrivande. Vilken kunskap är det han ägnat sitt arbetsliv åt att utveckla? Och vad har han betytt för svensk idrott?

Hans insatser är omfattande och viktiga och för att ge en rättvisande bild av vad han åstadkommit under sitt forskarliv räcker inte det tilldelade utrymmet i denna skrift. I det följande målar jag med breda penseldrag och pekar på några bidrag och avtryck till forskningen och till svensk idrott som kan tillskrivas Mange. Bilden är långt ifrån heltäckande.

Mange var först i Sverige med att disputerat i pedagogik med idrottsinriktning. Han blev klar med sin doktorsavhandling 1975 och titeln var ”Fysisk aktivitet under ungdomsåren”. Den byggde på en enkätstudie som besvarades av drygt två tusen 15-åringar från fyra län. Frågorna handlade främst om ungdomarnas ”inriktning och omfattning av fysisk aktivitet under fritid”. Då anade inte Mange att det var upptakten till en världsunik uppföljningsstudie – han fortsatte att följa samma grupp individer under hela

sin forskarkarriär och deltagarna har nu hunnit fylla 60 år och mer därtill. ”Tänk om jag hade vetat att det skulle bli så, då hade jag allt ställt en del andra frågor”, brukade Mange ibland säga. Men de frågor han formulerade redan i slutet på 1960-talet har räckt långt för att öka vår förståelse för hur aktivitetsmönstren ser ut i olika åldrar och i skilda sociala grupper och för hur idrotts- och motionsvanor förändras. I början av sin karriär var han främst upptagen med frågor relaterade till villkoren och förutsättningarna för barn och ungdomars idrottande. Mange och Artur Forsberg tog via Idrottens Forskningsråd och RF initiativ till en forskningskonferens om barn- och ungdomsidrott. Konferensen var den första, men långt ifrån den sista, på det temat. De var också redaktörer till rapporten *Barn - Ungdom - Idrott* som gavs ut 1982 och som sammanfattade konferensbidragen. Denna konferens och den efterföljande rapporten kom att bli en given referenspunkt för den debatt och de samtal som då startade på allvar, och som fortfarande pågår, om hur idrott bäst ska utformas för barn och ungdomar. Att Manges bidrag i den frågan har påverkat hur rekommendationerna i Idrotten vill formulerats är ingen vågad gissning. Mange har också haft stor pedagogisk betydelse genom att han medverkat i utbildningsmaterial riktat mot idrottens barn- och ungdomsledare. Tusentals ledare har tagit del av skriften som reviderats åtskilliga gånger, och i den senaste versionen som används på plattformsutbildningarna finns han fortfarande med som författare till ett kapitel.

Lars-Magnus Engström myntade uttrycket spontantidrott.

I boken *Idrottsvanor i förändring* från 1989 gjorde han en rad viktiga slutsatser. Mange konstaterade bland annat att spontanidrotten (ja, det var han som myntade uttrycket) minskat, att ungdomsgruppen blivit tudelad i en halva som rör sig mycket och i en som rör sig lite liksom att gruppen barn som nästan inte alls är fysiskt aktiva har ökat. Dessutom pekade han på att barnidrotten blivit institutionaliserad, och att föräldrarnas sociala och ekonomiska förhållanden har betydelse för om barnen blir och fortsätter vara medlemmar i idrottsföreningar. I boken förde han också ett resonemang om betydelsen av idrottens egenvärde kontra investeringsvärde och det har bidragit till vår förståelse av vilka faktorer som påverkar människors idrottsutövande och varför det varierar.

Under de senaste decennierna har Mange främst ägnat sig åt att öka kunskapen om varför människor är fysiskt aktiva – och inte minst, vad som hindrar dem från att vara det. I boken *Idrott som social markör* och i den som kom att bli hans sista, *Smak för motion* från 2010, drar han viktiga slutsatser mot bakgrund av sitt rika empiriska material från de 15-åringar han började studera som ung doktorand och som nu är i medelåldern. Slutsatserna handlar främst om att aktivitetsvanor i vuxen ålder är mycket tydligt relaterade till social position. Med Manges ord: ”Skillnader mellan olika sociala grupper vad gäller idrotts-, friluftss-, och motionsvanorna omfattning och inriktning är högst påtaglig”. Att ojämlikheter i resurser också skapar ojämlikheter på fritidens arena störde Mange. Det var en stor drivkraft för honom att som forskare försöka förändra detta förhållande genom att synliggöra faktorer som hindrar människor från att vara fysiskt aktiva.

För drygt 20 år sedan fick Mange sin första doktorand i Rolf Carlsson. Under Manges ledning kunde Rolf visa hur vägen till landslaget såg ut och vad som kännetecknar en miljö där ungdomar tillåts utveckla sin talang och vill fortsätta idrotta för att så småningom nå den yppersta eliten. Studien har blivit klassisk. Mange fortsatte att handleda och han förde fram ett 15-tal doktorander till disputation. Många av dessa är idag professorer, docenter och lektorer på lärosäten runt om i landet. Flera har därmed i sin tur handlett doktorander fram till disputation och Mange var mycket stolt över sina, som han kallade oss, akademiska barn och barnbarn. Vi gör nu vad vi kan för att föra hans arv vidare – för idrottsforskningen och för svensk idrott.

Karin Redelius
Prorektor på GIH, docent pedagogik
och en gång Manges doktorand

Födelsedagar 1 november 2014 - 28 februari 2015

60 år

Tomas Johansson, Västerås, 30 december
Catarina Bergström, Sollentuna, 13 januari
Mattias Sjögren, Stockholm, 1 februari

65 år

Krister Malmsten, Järfälla, 27 januari
Stefan Lindeberg, Nyköping, 3 februari

70 år

Conny Lindvall, Tygelsjö, 23 november
Jan Kårström, Enskede, 6 december
Björn Mattsson, Knivsta, 24 december
Björn Unger, Saltsjöbaden, 3 januari
Henning Isoz, Saltsjöbaden, 10 januari
Sune Hellströmer, Stockholm, 17 januari
Eva Olofsson, Umeå, 25 januari
Evy Nordström, Lund, 3 februari
Erwin Apitzsch, Lund, 20 februari

75 år

Lennart Jelbe, Stockholm, 11 november
Sven-Eric Carlsson, Tyresö, 7 januari
Lars-Åke Lagrell, Jönköping, 20 januari
Kjell Emanuelsson, Arvika, 1 februari
Lars Sjöholm, Visby, 1 februari
Sune Sylvén, Tumba, 1 februari
Bo Karlsson, Strömstad, 14 februari
Jan Lindroth, Solna, 23 februari

80 år

Ingvar Carlsson, Tyresö, 9 november
Curt Brunnqvist, Lidingö, 5 december
Sven Ragnar Bodemyr, Farsta, 4 februari
Sven-Ingvar Larsson, Stockholm, 27 februari

Stefan Lindeberg, 65 år i februari.

Jan Lindroth, 75 år i februari.

85 år

Lennart Johansson, Stockholm, 5 november

Bengt Brügge, Östersund, 30 december

Bengt Ågren, Upplands Väsby, 23 januari

Stig Malmqvist, Malmö, 26 februari

90 år

Stig Reinodt, Strängnäs, 14 november

Lennart Johansson, 85 år i november.

*Grattis önskar
Riksidrottens Vänner!*

Aktuellt från Riksidrottens Vänner

Vill du ha RV:s nyhetsbrev?

I RV:s nyhetsbrev får du aktuella nyheter från föreningen. Nyhetsbrevet utkommer varannan månad. Meddela din e-postadress till info@rikssidrottensvanner.se så sätts du upp på sändlistan.

Ny matrikel

Matrikeln är nu nytryckt och följer med som bilaga i detta utskick. Förhoppningsvis är alla uppgifter korrekta, men är något fel eller har du bytt adress kontakta då Lars Olof Rydh, antingen med e-post: larsolof.rydh@bredband.net, eller med brev till adress Viktor Sjöströms väg 4, 169 40 Solna.

Medlemsavgift 2014/15

Har du missat att betala in årets (2014/15) medlemsavgift på 100 kr så bör du göra det. Du kan betala din medlemsavgift antingen på bankgirokonto 826-3923 eller på plusgirokonto 15 44 80-8. Kom ihåg att skriva vem inbetalningen avser.

För att delta i besluten vid årsmötet ska din medlemsavgift vara inbetald före mötet.

Bidra till RV-bulletinen och hemsidan

RV:s medlemmar har gedigna kunskaper och erfarenheter inom idrotten och på många andra områden. Vi vill gärna att fler medverkar med bidrag i form av artiklar eller notiser. Det kan vara nostalgiska minnen eller nutida skildringar eller kanske ett debattinlägg.

Tänk efter – har du något du tror kan intressera RV:s medlemmar? Kontakta v. ordf. Anders Lundin (anderslu@comhem.se) och berätta eller för att ge tips om vad du skulle vilja läsa. Då blir tidningen och hemsidan ännu mer intressant läsning.

Föreningen Riksidrottens Vänner, RV

§1. Föreningen RV, stiftad den 25 november 1916, har till ändamål att verka för gott kamratskap mellan nuvarande och tidigare svenska idrottsledare. Föreningen må utdela stipendier till särskilt förtjänta svenska idrottsledare och aktiva.

§4. Föreningens angelägenheter handhas av en på årsmötet varje år utsedd styrelse, bestående av ordförande, v. ordförande, sekreterare, skattmästare, klubbmästare och stipendieansvarig.

RV:s nuvarande styrelse

Kerstin Rosén, Murkelyvägen 10, 192 51 Sollentuna. Tel. bost. 08-768 85 45, mob 070-8870435, e-post: kerstinrsn@gmail.com

Anders Lundin, Larsbergsvägen 44, 181 39 Lidingö. Tel. bost. 08-767 44 94 mob 070-5296110, e-post: anderslu@comhem.se

Bengt Carlsson, Ramsdalsvägen 30, 136 68 Vendelsö. Tel. bost. 08-777 24 40, mob 070-6666219, e-post: be.ca@bredband.net

Böret Karman-Pallin, Värmlandsvägen 236, 123 48 Farsta. Tel. bost. 08-724 97 71, mob 070-7696872, e-post: boret.karman-pallin@rf.se

Nils-Rune Nilsson, Stenbitsvägen 11, 181 31 Lidingö. Tel. bost. 08-731 93 59, mob 070-8156640, e-post: Nils-Rune.Nilsson@outlook.com

Torsten Friberg, Tjurgränd 28, 175 45 Järfälla. Tel. bost. 08-58012072, mob 0733-726211, e-post: torsten.friberg@iogt.se

Hedersordförande Gösta Gärdin, Kronsväg 2, 565 31 Mullsjö.
Hedersledamot Lennart Jonsson, Lerkärmsgatan 13, 723 51 Västerås.
Hedersledamot Bertil Sjöstrand, Jungfrudansen 44, 6 tr, 171 56 Solna.

Föreningen RV:s plusgironummer: 15 44 80-8

Föreningen RV:s bankgirokontonummer: 826-3923

Föreningen RV

Riksidrottens Vänner

